

In memoriam

Mr. W. B. S. BOELES,

DOOR

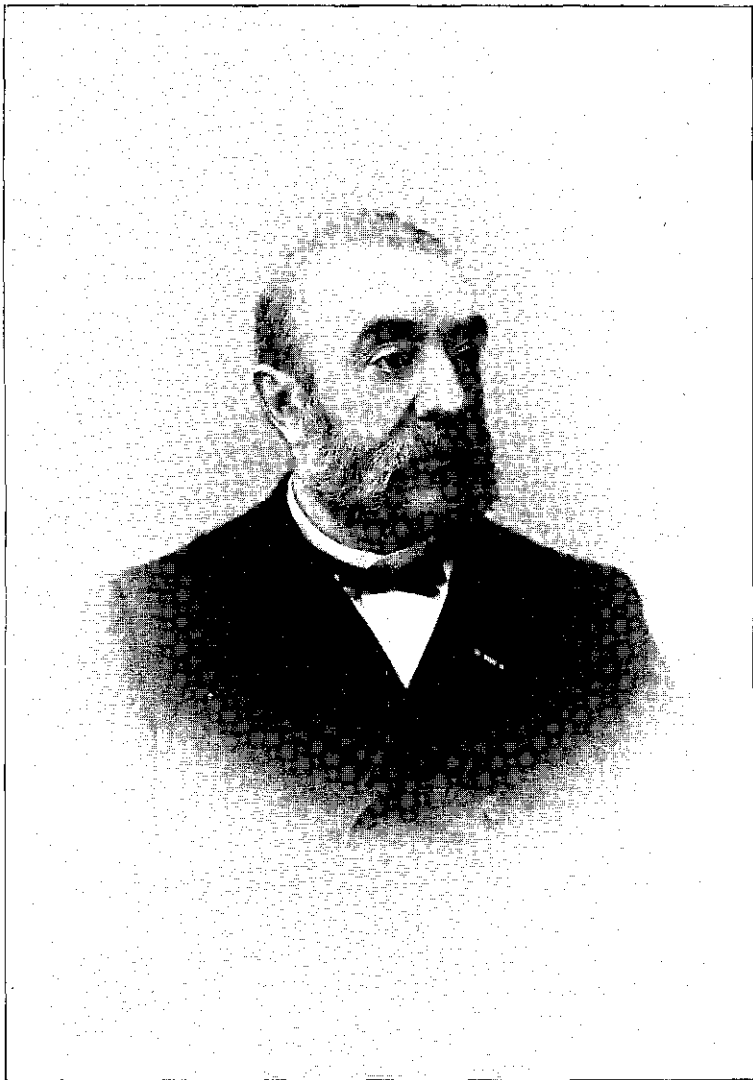
G. H. VAN BORSSUM WAALKES

EN

Lijst der Geschriften van Mr. W. B. S. BOELES,

DOOR

Mr. P. C. J. A. BOELES.

MR. W. B. S. BOELES.

In memoriam

Mr. W. B. S. BOELES.

~~~~~

Reeds langen tijd hadden wij zijnen droevigen toestand betreurd, toen op 2 Dec. 1902 de hoogst bekwame, steeds volijverige, en altijd hulpvaardige heer Mr. W. B. S. Boeles te Dieren overleed.

Het was aandoenlijk den vroeger zoo wakkeren man geheel hulpbehoevend te zien.

Nu is hij van zijn lijden verlost.

Wat hij in zijn 70-jarig leven heeft gewerkt voor wetenschap, rechtspraak en kerk verdient elders breedvoerig door een bekwame hand beschreven te worden.

Hier worde kort vermeld wat hij inzonderheid voor het Friesch Genootschap was, nadat vooraf eenige data en feiten zijn meegedeeld, die mij van welwillende zijde verstrekt werden.

Mr. Boeles werd den 2^{den} October 1832 te Noorddijk geboren, een op ongeveer één uur afstands van de stad Groningen gelegen dorp, waar zijn vader predikant was. Deze geleerde, die naar aanleiding zijner theologische geschriften door de faculteit te Groningen bevorderd werd tot doctor honoris causa, en die een groote voorliefde had voor taalstudie en literatuur, was van origine een volbloed Fries, geboren te Ferwerd.

Na bij de meeste academische examina den hoogsten graad te hebben behaald, werd Boeles den 19 Nov. 1856 te Groningen bevorderd tot doctor in de rechtswetenschap.

De jeugdige doctor vestigde zich te Groningen als advocaat, om later achtereenvolgens benoemd te worden tot rechter te Sneek, in 1863, rechter te Assen, in 1865, raadsheer in het provinciaal Hof van Drenthe, in 1870, vice-president en president van het Gerechtshof te Leeuwarden, in 1875 en 1895.

Den 1 Juni 1899 heeft Boeles de magistratuur verlaten, na — gelijk ook de heer procureur-generaal verklaarde, bij de installatie van den opvolgenden president — menig arrest te hebben gesteld van ver strekkende en blijvende beteekenis, vooral in kerkelijke zaken, om slechts één voorbeeld te noemen, het degelijk gemotiveerd arrest van 18 Febr. 1880, in zake de rechten der Hervormde floerenplichtigen te Oosterend op de administratie der kerkelijke en beneficiale goederen bij de Herv. Gemeente aldaar.

Legde Mr. Boeles zich in het bijzonder toe op de beoefening van het kerkrecht — zooals kan blijken uit de hierna achter medegedeelde lijst zijner geschriften, zijne benoeming in 1861 en 1880 tot lid van Staatscommissiën voor de herziening der reglementen op de administratie der kerkelijke goederen en het ontwerpen van bepalingen omtrent de vicariegoederen — ook daarbuiten had hij zich reeds op historisch gebied bewogen, lang vóór zijne benoeming tot bestuurslid van het Friesch Genootschap, o. a. als ijverig lid der redactie, met H. O. Feith en Acker-Stratingh, der belangrijke Bijdragen tot de geschiedenis en oudheidkunde van de Provincie Groningen, gedurende de jaren 1864—73, en verder als lid en voorzitter van de commissie van Bestuur van het Museum te Assen.

Den 16 Maart van het jaar 1876 trad Boeles op als bibliothecaris van het Friesch Genootschap, en reeds in hetzelfde jaar reconstrueerde hij op de Historische Tentoonstelling van Friesland, te Leeuwarden gehouden, de Senaatskamer van de voormalige Hoogeschool te Franeker.

In „de Gids” hier door duizenden en duizenden bezochte tentoonstelling, vindt men op blz. 293 v. v., van zijne hand, de voortreffelijke beschrijving van 247 nummers, die op bovenbedoelde Senaatskamer betrekking hebben.

Dr. W. Pleijte schreef in den Ned. Spectator, d.d. 10 Aug. 1877, bij zijne bespreking van deze tentoonstelling: „er is veel dat onze aandacht verdient, maar slechts de verzameling van munten en penningen en *die van de Academie van Franeker* mogen aanspraak maken op historische rangschikking en op genoegzame volledigheid.”

Na deze bijzonderheden ga ik voort met mijne persoonlijke herinneringen.

Ik zie hem nog zijne plaats innemen bij de vergaderingen van het bestuur, des zaterdags-namiddags gehouden, als Bibliothecaris en later, na den dood van Mr. J. Dirks, als Voorzitter.

Toen hij de eerste betrekking nog vervulde, had hij, vóór de bestuursvergadering, den ganschen morgen doorgebracht in de bibliotheek, rangschikkende wat geordend, schrijvende wat geschreven moest worden, en bereid om ieder, die zich bij hem vervoegde, met raad en hulp en voorlichting vriendelijk bij te staan. En hoe zeer was hij met zijn helder hoofd, vol van schatten van kennis, daartoe in staat.

Lees eens het boek, door hem voor ons Genootschap geschreven, „Frieslands Hoogeschool en het Rijks-Athenaeum te Franeker”, en gij verkrijgt een denkbeeld, en van zijn verbazende werkkraft en onverdroten ijver en van zijne veelzijdige geleerdheid. Ten volle was hij waard, het vertrouwen, door het Genootschap hem bij de opdracht van dit werk geschonken, en den geldelijken steun, door Frieslands rijke ingezetenen hem tot het volbrengen van zulk een veelomvattenden en veel tijd en geld vereischenden arbeid gegeven.

Was het wonder, dat wij allen in het bestuur hem de grootste achting toedroegen?

Ik herinner mij nog, dat wij, na het afsterven van den waardigen mr. J. Dirks, in overleg met Boeles, het voorzitterschap wilden opdragen aan den nobelen heer Jhr. mr. F. J. J. van Eysinga, maar ook hoe deze met beslistheid zeide „neen, die plaats komt niet aan mij maar aan Boeles toe”, en wij hem daarop van ganscher harte al onze stemmen gaven.

Hij was dan ook hoe langer zoo meer de ziel van het Genootschap geworden.. Treed maar eens het museum in.

Met lijf en ziel ijverde hij er voor, om door het batig saldo van de tentoonstelling in 1877, het huis aan te koopen, waar nu het museum is, en hij spaarde daarna tijd noch moeite, om het in te richten. Later wist hij met juistheid de personen in het bestuur te brengen, die hem in het verder en beter ordenen konden bijstaan, of op waardige wijze leden konden vervangen, die door den dood of vertrek naar elders waren heengegaan.

Ga eens van de voordeur recht uit door de gang, en bezoek het vertrek der bibliotheek, en dat der prentenverzameling, en voorts de zaal voor moderne schilderijen en gij ziet het gebouw, dat voor een goed deel aan Boeles' ijver te danken is. Met vuur heeft hij de daarstelling er van aanbevolen en verdedigd, en daardoor aan de heeren Suringar en Quaestius, Eekhoff en anderen, voor de bewaring hunner kostbare verzamelingen plaats verschaft, en het Genootschap op deze wijze en door het aanbrengen van een geschikt lokaal voor de bibliotheek, die door erfaling, vooral van mr. J. Dirks, zeer toenam, onschatbare diensten bewezen.

Ga eens naar boven, en bezoek de Hindelooper kamers! Daar ziet hij mede de vrucht ja! van hen, die, bij de inrichting er van, bijstand, ook in geld, hebben geboden,

maar niet het minst van de inspanning van Boeles.

Maar waar zal het einde zijn? Overal, in elk vertrek, ziet gij of een deel van zijn werk of dat van hen, die hij met takt en wijsheid tot het ordenen van voorwerpen uit de terpen in het oude, of van de rijke en prachtige verzamelingen van porselein en munten en penningen in het nieuwste deel van het gebouw, wist te kiezen en uit te noodigen.

Hoe volijverig was hij weer, toen, ten gevolge van de belangrijke erflating van den heer Mr. A. Looxma Ypeij, dat nieuwste gedeelte van het museum moest worden gebouwd, en hoe blijde was hij, toen alles was daargesteld en geordend!

Voorts zoolang het hem mogelijk was, was hij een taktvol en getrouw president op de winteravond-vergaderingen van het Genootschap, en heeft er, vooral vroeger, menige leesbeurt vervuld.

Het was wel verdiend, dat de leden van het Friesch Genootschap hem, toen hij niet meer werken kon, en zijne treurige krankheid hem noopte tot het nederleggen van al zijne betrekkingen, tot *Eerelid* benoemden.

Zijn naam blijft voor altijd verbonden aan het Friesch Genootschap, en wij zegenen zijne nagedachtenis als die van een man van groote beteekenis.

UTRECHT,
23 Dec. 1902.

G. H. VAN BORSSUM WAALKES.